

Luvanvaraisuus ja toimenpiderajoitukset (MTL 42 § ja 46 §)

Sähkö- ja telekaapelit (MTL 42a §)

Jaakko Knuutila, oikeusyksikön päällikkö, Liikennevirasto

Esityksen sisältö

- MTL 42 §:ssä säädetty luvanvaraisuus (työlupa / sijoituslupa, muutettu MTL 42 §)
- Toimenpiderajoitukset maantiealueen ulkopuolella (muutettu MTL 46 §)
- Sähkö- ja telekaapelit, ilmoitusmenettely (uusi MTL 42a §)
- Siirto-, suojaamis-, ja poistamisvelvoite (uusi MTL 42b §)

MTL 42 §:ssä säädetty luvanvaraisuus
(muutettu MTL 42 §)

Luvanvaraisuus (MTL 42 §)

Toimenpiteen vaikutus liikenneturvallisuuteen ja tienpitoon?

Luvanvaraisuus (MTL 42 §)

- Tiealueeseen kohdistuvaan työhön sekä rakenteiden, laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen tiealueelle **on oltava tienpitoviranomaisen lupa** (MTL 42 § 1 mom).
 - Lupaharkinta: toimenpiteen vaikutus liikenneturvallisuuteen ja tienpitoon
 - Lupa on kuitenkin myönnettävä yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rakenteiden, laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen, JOS sijoittamisesta ei aiheudu vaaraa liikenteelle tai vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle.
 - Vähäistä suurempi haitta?
- LIVI:lle toimivalta antaa määräyksiä tiealueelle sijoitettavien rakenteiden, laitteiden ja rakennelmien teknisistä ominaisuuksista, sijoittamisesta sekä työn aikaisista järjestelyistä.
- Luvansaaja on velvollinen pitämään rakenteen, laitteen tai rakennelman kunnossa tienpitoviranomaisen **määräysten** (*ohjeiden*) mukaisesti.
 - Lupamääräyksiin kiinnitettävä huomiota entistä tarkemmin!
- Luvansaaja velvollinen kustannuksellaan tekemään tienpitoviranomaisen vaatimat muutokset taikka siirtämään tai poistamaan laitteen, rakennelman tai rakenteen, jos sen käyttämisestä aiheutuu vaaraa liikenteelle tai haittaa tienpidolle.

Milloin lupaa ei tarvita? (MTL 42§)

- MTL 42.1 §:ssä tarkoitettua **lupaa ei tarvita**, jos
 - 1) Muussa laissa säädetystä johtuen lupa ei ole tarpeen → toimenpiteestä on tällöin hyvissä ajoin ennen siihen ryhtymistä ilmoitettava tienpitoviranomaiselle.
 - Sijoittaminen voi perustua esimerkiksi lunastuslain, vesilain tai maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiin.
 - Sijoituslupa / työlupa?
 - 2) Kyse on sähkö- tai telekaapeleiden sekä niihin liittyvien jakokaappien ja kaapelikaivojen sijoittamisesta ilmoitusmenettelyllä (uusi MTL 42a §).
 - 3) Kyse on pysäköinti- ja levähdysalueille kioskimyymälää, kahvilaa, ravintolaa, polttoaineenjakelua, moottoriajoneuvojen huoltoa ja muuta tienkäyttäjien palvelua varten tarvittavista laitteista, rakennelmista ja rakennuksista (MTL 8 § 1 mom.)
 - 4) Kyse on tilapäisen ilmoituksen sijoittamisesta tiealueelle (uusi MTL 52a §).

Tiealueen käyttäminen muihin kuin tietarkoituksiin (uusi MTL 42 § 3 mom.)

- Jos kyseessä ei ole mikään edellä mainituista tilanteista, tiealueen ja sillä olevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden käyttäminen muihin kuin maantietarkoituksiin **edellyttää tienpitoviranomaisen lupaa** (uusi MTL 42 § 3 mom.)
 - Taustalla mm. tiealueiden käyttäminen erilaisiin yksityisiin tarpeisiin ja siitä aiheutunut liikenneturvallisuuden vaarantuminen ja haitat tienpidolle
 - ”Maantietarkoitus” johdettava HE:n mukaan MTL 5 §:stä, jossa luetellaan maantiehen kuuluvat alueet.
 - Mm. liikennekäyttö

Tiealueeseen kohdistuvan luvattoman toimenpiteen oikaiseminen hallintopakolla (MTL 101 §)

→ Esimerkiksi tiealueelle ilman lupaa tuodun omaisuuden poistaminen

Toimenpiderajoitukset maantiealueen ulkopuolella (muutettu MTL 46 §)

Suoja- ja näkemäalue (MTL 44 ja 45 §)

- MTL 44 § **suoja-alue**

- 20 metriä maantien ajoradan keskilinjasta.
- Erityisestä syystä voidaan tiesuunnitelmassa määrättyllä tiellä tai tienosalla osoittaa etäisyys 20 metriä lyhyemmäksi taikka pidentää etäisyyttä enintään 50 metriksi sekä enintään 300 metriksi tiehen kuuluvan varalaskupaikan kohdalla ja pituussuunnassa sen kummastakin päästä 750 metrin etäisyydelle ulottuvalla jatkeella.
- Rakennusta ei saa pitää suoja-alueella. Tienpitoviranomaisella on liikenneturvallisuuden sitä vaatiessa ja varalaskupaikan osalta myös lentoturvallisuuden vuoksi oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta.

- MTL 45 § **näkemäalue**

- Maantien kaarrekohtassa taikka missä tiehen liittyy toinen maantie tai merkittävä yksityinen tie taikka maantien poikki kulkee rautatie, on rakennusten pitäminen kielletty suoja-alueen ulkopuolellakin sellaisella alueella, jolla näkemäalan vapaana pitäminen sitä rajoittavista esteistä on tarpeen liikenneturvallisuuden vuoksi
- Tienpitoviranomaisella on oikeus näkemäalueelta poistaa sellainen kasvillisuus tai sellaiset luonnonesteet, jotka tarpeellista näkemäalaa rajoittamalla tuottavat vaaraa liikenneturvallisuudelle.
- Näkemäalueen laajuus määrittyy LVM:n asetuksen näkemäalueista (65/2011) 5 §:n mukaan.

Rajoitukset tiealueen ulkopuolella (uusi MTL 46 §)

Voimassa oleva

- Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.

Ehdotettu

- Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä **voi aiheutua** vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.
- ***Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.***

Rajoitukset tiealueen ulkopuolella (MTL 46 §)

Rajoitukset tiealueen ulkopuolella (MTL 46)

- Esitetyn muutoksen perustelut
 - Maantielaista puuttuvat säännökset, joiden perusteella rajoitettaisiin liikenneturvallisuutta vaarantavia tai tienpitoa haittaavia toimenpiteitä kuten maankaivua tai ojitusta maantien varressa.
 - Toimenpiteet voivat aiheuttaa maantien sortumisvaaran tai vaaraa liikenneturvallisuudelle
 - → toimenpiteisiin pitää pystyä ennakolta puuttumaan
- Esimerkiksi
 - Maa-ainesten otto / kaivostoiminta
 - Maa-ainesten kotitarveotto, jos siitä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.
 - Maanpinnan muotojen muuttaminen, ojitus tai muu kaivutyö suoja- ja näkemäalueella, jos muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle.
- Toimenpidettä koskevan lupamenettelyn yhteydessä tienpitoviranomaista kuultaisiin, ja tällä olisi mahdollisuus esittää näkemyksensä toimenpiteen vaikutuksesta liikenneturvallisuuteen ja tienpitoon.

Sähkö- ja telekaapelit, ilmoitusmenettely (uusi MTL 42a §)

Sähkö- ja telekaapelit (uusi MTL 42a §)

Sähkö- ja telekaapelit (uusi MTL 42a §)

- Maantielain nojalla sähkö- ja telekaapeleiden sijoittaminen on mahdollista luvalla tai tietyissä tilanteissa ilmoituksella (uusi MTL 42a §).
- **Ilmoitus** on tehtävä, kun kyse on
 - 1) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien alituksesta;
 - 2) tien pituussuuntaiseen kaapeliin tehtävästä jatkoksesta tai siihen liittyvästä poikittaissuuntaisesta kaapelista tiealueen ulkopuolelle tai maantien alitse;
 - 3) maantien tai siihen kuuluvan jalkakäytävän ja pyörätien ylityksestä ilmajohtoilla;
 - 4) maantien varressa tiealueen ulkopuolelle asennettavasta tien pituussuuntaisesta ilmajohtosta, jonka johtoalue ulottuu tiealueelle;
 - 5) laajakaistahankkeiden uusista asiakasliittymistä, kun liittymä on hankittu vasta rakennustyön aikana;
 - 6) tien pituussuuntaisesta kaapeloinnista, kun kaapelia asennetaan tien pituussuuntaisesti yksinomaan olemassa olevaan putkitukseen.
- Ilmoitus on tehtävä viimeistään **21 päivää** ennen toimenpiteen suunniteltua aloituspäivää.

Sähkö- ja telekaapelit (uusi MTL 42a §)

- **MTL 42.1 § mukainen lupa sähkö- ja telekaapelin sijoittamiseen vaaditaan kuitenkin aina, kun**
 - 1) *toimenpide kohdistuu moottori- tai moottoriliikennetien tiealueeseen;*
 - 2) *toimenpide kohdistuu alueeseen, jossa on pohjavesisuojaus;*
 - 3) *toimenpide edellyttää louherakenteen käsittelyä; tai*
 - 4) *tiealueen alituksen etäisyys alikulkusillan, putkisillan tai rummun rakenteesta on vähemmän kuin viisi metriä tai muun sillan rakenteesta vähemmän kuin 25 metriä.*

Siirto- suojaamis- ja poistamisvelvoite (uusi MTL 42b)

Siirto- suojaamis- ja poistamisvelvoite (MTL 42b)

● PÄÄSÄÄNTÖ

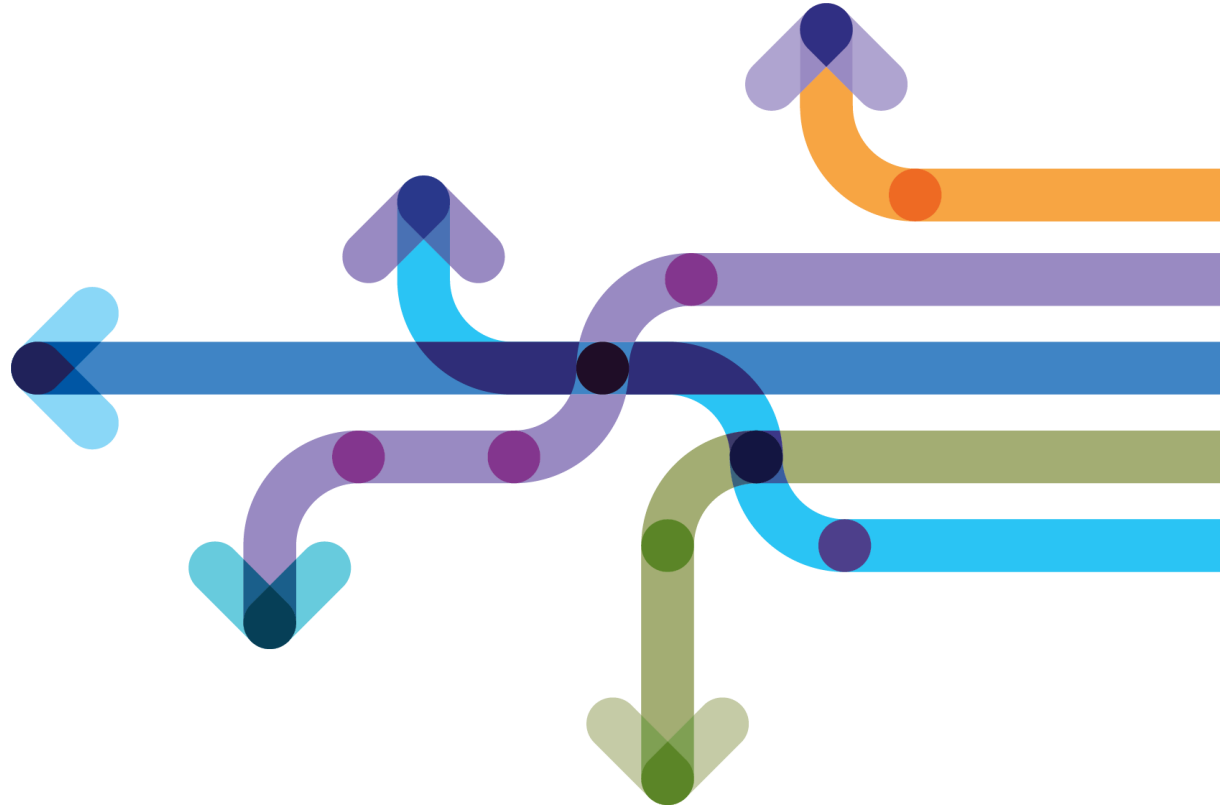
- Jos tienpitoviranomainen katsoo, että tien siirtäminen, parantaminen tai muu tienpito edellyttää tiealueelle **tämän lain nojalla sijoitetun** rakenteen, rakennelman tai laitteen suojaamista, siirtämistä tai poistamista, rakenteen, laitteen tai rakennelman **omistaja vastaa toimenpiteen kustannuksista.**

● MÄÄRÄAJAT SIIRROLLE

- sähkö- ja telekaapeleiden enintään kolmen asiakkaan asiakasliittymien osalta **3kk.**
- muiden tiealueella sijaitsevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden osalta **6kk.**
- Tienpitoviranomainen voi määrätä määräajan myös tätä pidemmäksi tai jatkaa määräaikaa, jos se on tarpeen toimenpiteen suorittamiseksi roudattoman kauden aikana tai muusta vastaavasta syystä.
- LIVI:n valmisteilla olevassa määräyksessä tarkennetaan määräaikoja sekä määritellään tapauskohtaiset erityiset syyt, jolloin määräajat voivat olla pidempiä.

● POIKKEUKSET

- Tienpitoviranomainen vastaa kuitenkin siirto-, suojaamis- ja poistamiskustannuksista, kun kohde on alun perin sijoitettu tiealueen ulkopuolelle tai tienpitoviranomainen ei ole ilmoittanut luvan saajalle, että kohteeseen on tulossa asian käsittelyvuonna tai viiden vuoden kuluessa muu kuin pistemäinen tienpitotyö, joka edellyttää rakenteen, rakennelman tai laitteen siirtämistä tai poistamista.
- Siirtokustannusten korvaamisessa otetaan huomioon siirrettävän kohteen ikä ja korvaavan kaapelin tuoma kapasiteetin lisäys → tarkennetaan LIVI:n määräyksessä

Kiitos!